

רבינו יוסף קארו

רבינו משה אלשיך

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?
אורת חיים היומיו
 לימוד שולחן ערוך אורת חיים
 לכל השנה - עמוד אחד ליום
 "יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו?
 כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שו"ך אחרת
 איזה טיפוש בעולם היה משיבו לך בשלילי?

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כְּדֵי שְׂבִיבְאֵי הַתְּלַמּוּד לְיַד מַעֲשֶׂה. וְלִידֵי מְדוּת וְשְׂרֻת. וְלִידֵי יָדִיעַת הַתּוֹרָה.
 נִדְבְּרִינִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֵשׁ אֱלֹהֵינוּ וְשִׂכְנֵיתֶיהָ בְּשֵׁם יְהוָה וּבְשֵׁם אֲדֹנָי מִתְּנַחֲדִים יֵאֱהַדוּנָה"י
 על יְדֵי הַנְּעֻלָּם בְּדַחֲלֵנוּ וְהַחֲמִידָא בְּיַחְדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

המשך סימן תקפב – סדר תפלת עשרת ימי תשובה וראש השנה

ח. אינו אומר מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון וכן אינו אומר והשיאנו ובתפלת מוסף אינו אומר ואין אנו יכולין לעלות ולראות לפניך אלא ואין אנו יכולים לעשות חובותינו לפניך (והותמין ודברך אמת וכו') (טו):

ט. אף על פי שכל ימות השנה מתפללים בלחש בראש השנה ויום הכפורים נוהגין לומר בקול רם ולהטעות לא חיישינן כיון שמצויים בידם מחזורים. הגה: ונוהגין שכל אחד אומר לחבירו לשנה טובה תכתב (טו):

סימן תקפג – דברים שנוהגים לאכול בליל ראש השנה. ובו ב' סעיפים

א. יהא אדם רגיל לאכול בראש השנה רוביא דהיינו תלתן כרתי סילקא תמרי קרא וכשיאכל רוביא יאמר יהי רצון שיירבו זכותינו. כרתי יכרתו שונאינו סלקא יסתלקו אויבינו תמרי יתמו שונאינו קרא יקרע גזר דיננו ויקראו לפניך זכותינו. הגה: ויש נוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש (טו) ואומרים שתחדש עלינו שנה מתוקה (אנזוליס) וכן נוהגין ויש אוכלים רימונים ואומרים נרבה זכות כרמון ונוהגין לאכול בשר שמן וכל מיני מתיקה (ממלכי דיומאל):

ב. אוכלים ראש כבש לומר נהיה לראש ולא לזנב וזכר לאילו של יצחק. הגה: יש מדקדקים שלא לאכול אגוזים שאגוז בגימטריא חטא ועוד שהם מרבים כיחה וניעה ומבטלים התפלה (מהרי"ל). והולכין אל הנהר לומר פסוק ותשליך במצולות ים כל חטאתינו וגו' (מנהגים). וגם נוהגים שלא לישן ביום ראש השנה (ירושלמי) ומנהג נכון הוא:

סימן תקפד – סדר קריאת התורה בראש השנה. ובו ד' סעיפים

א. אין אומרים הלל בראש השנה ויום הכפורים. הגה: ונוהגין לומר אבינו מלכנו על הסדר ואם הוא שבת אין אומרים אותו (ר"ן פק"ג דלאט השנה ור"ע"ט סימן מק"צ). ומאריכים בפיוטים ותפלות עד הצות (מהרי"ל):

ב. ומציאין שני ספרי תורה באחד קורין חמשה מוה' פקד את שרה עד ויהי אחר הדברים האלה ואם הוא שבת קורין בו שבעה ומפטיר קורא בשני בפרשת פנחס ובחודש השביעי ומפטיר ויהי איש אחד מן הרמתים עד וירם קרן משיחו. הגה: ויש מקומות שנוהגים לקרות התקוע ממנין החמשה העולים לספר תורה (כל זו):

ג. בני אדם החבושים בבית האסורים אין מביאין אצלם ספר תורה אפילו בראש השנה ויום הכפורים. (ועיין לעיל סוף סימן קל"ה):

ד. מלין בין קריאת התורה לתקיעת שופר:

סימן תקפה – דין ברכת השופר. ובו ה' סעיפים

א. צריך לתקוע מעומד. הגה: ונוהגין לתקוע על הבימה במקום שקורין:

ב. קודם שיתקע יברך לשמוע קול שופר ויברך שהחיינו. הגה: ואין חילוק בין אם יברך לעצמו או שכבר יצא ומברך להוציא אחרים אפילו הכי מברך התקוע שתי ברכות הנזכרות (נימ יוסף ומנומם הד"ק). ויתקע תשר"ת שלש פעמים ותש"ת שלש פעמים ותר"ת שלש פעמים. הגה: וטוב לתקוע בצד ימין אם אפשר לתקוע בכך (מנהגים). וכן יהפוך השופר למעלה שנאמר עלה אלהים בתרועה (יוקם ומהרי"ל):

ג. אם התחיל לתקוע ולא יכול להשלים ישלים אחר ואפילו שלשה או ארבעה ודי בברכה שבירך הראשון והוא שיהיו שם התוקעים האחרונים בשעת ברכה ואפילו אם בירך ולא יכול לתקוע כלל השני תוקע בלא ברכה ולא הויא ברכה לבטלה:

ד. אחר תוקע ולא שלח ציבור כדי שלא יתבלבל ואם הוא מובטח שחוזר לתפלתו רשאי לתקוע. הגה: ודוקא תקיעות שעל סדר התפלה אסור לשלח צבור לתקוע אבל תקיעות שתוקעין מיושב דהיינו קודם שמתפללין מוסף מותר לשלח צבור לתקוע (כל זו). ואם אין השליח צבור תוקע מיושב ראוי שאותו התוקע יתקע גם כן על סדר הברכות כי המתחיל במצוה אומרים לו גמור (רמב"ם וסומוט מ"ט). נוהגין להקרות לפני התוקע סדר התקיעות מלה במלה כדי שלא יטעה ונכון הוא:

סִדְרָנוּ אֶת סֵדֶר הַשּׁוֹלְחָן עֲרוּף אֹרְחַי חַיִּים לְשָׁנָה – עֲמוּד אֶחָד לְיוֹם. וּבְסֵדֶר הַזֶּה יִתְּמַר כָּל אֹרְחַי חַיִּים שְׁנֵה בְּשָׁנָה. וּבְזֶה יִתְּמַלֵּא דִי מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יִחַסֵּר לוֹ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְיִזְכָּר לְהַיּוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא". וְיִזְכָּר לְפָרְסָם לְכָל הַיְּהוּדִים וּבְפִתֵי בְּנֵי סִיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת לְזָכוֹת אֶת הַרְבִּים לְעִלּוּי נְשָׁמוֹת הַקְּרוּבִים. וְזֶה יִהְיֶה זְכוּת הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. וְכָל הַמְזַכֵּר אֶת הַרְבִּים זֹכֵה לְבָנִים צְדִיקִים.